

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2018 m. d. įsakymu Nr. A1-

2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.4.1-ESFA-K-417 „SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.1-ESFA-K-417 „Smurto artimoje aplinkoje prevencija“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014) 6397) (toliau – veiksmų programa), 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.1-ESFA-K-417 „Smurto artimoje aplinkoje prevencija“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas vadovaujantis:

2.1. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – Komisijos reglamentas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. A1-90 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ patvirtintais:

2.3.1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planu (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.3.2. Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu (toliau – Nacionalinių stebėsenos rodiklių aprašas);

2.4. Valstybinės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2017–2020 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. A1-182 „Dėl Valstybinės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos

teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2017–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų planas);

2.5. Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintomis Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. posėdžio protokolu Nr. 34 ir paskelbtomis ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **de minimis pagalba** – finansavimas, skiriamas vadovaujantis Komisijos reglamentu *de minimis* pagalbos gavėjui, kuris:

4.1.1. dalyvauja Aprašo 10.2–10.4 papunkčiuose nurodytose veiklose;

4.1.2. planuoja įsigyti įrangą, įrenginius ar kitą turtą, suteikiančius organizacijai ekonominę naudą;

4.2. **de minimis pagalbos gavėjas** – juridinis ar fizinis asmuo, kuris vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurio veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje;

4.3. **fizinis asmuo, vykdomas ūkinę komercinę veiklą** – teisės aktų nustatyta tvarka ūkine komercine veikla pagal verslo liudijimą arba pagal individualios veiklos pažymą besiverčiantis fizinis asmuo;

4.4. **informacinė kampanija** – įgyvendinamų informavimo veiklų visuma, kuriomis siekiama įgyvendinti Valstybinę smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programos (toliau – Programa) strateginiame tikslu nurodytą pirmąjį tikslą – plačiau supažindinti visuomenę su įvairiomis smurto apraiškomis, jo padariniais ir būtinybe užkirsti jam kelią, ugdyti nepakantumą smurtiniam elgesiui – ir Programos įgyvendinimo 2017–2020 metų veiksmų plane numatytas veiklas;

4.5. **nevyriausybinių organizacijų** – nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų nepriklausomas savanoriškumo pagrindais visuomenės ar jos grupės naudai veikiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas nėra politinės valdžios siekimas arba vien tik religijos tikslų įgyvendinimas, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme. Valstybė ar savivaldybė, juridinis asmuo, kurio visuotiniame dalyvių susirinkime valstybė ar savivaldybė turi daugiau kaip 1/3 balsų, negali turėti daugiau kaip 1/3 balsų nevyriausybinių organizacijos visuotiniame dalyvių susirinkime. Prie nevyriausybinių organizacijų nepriskiriamos:

4.5.1. politinės partijos;

4.5.2. profesinės sąjungos bei darbdavių organizacijos ir jų susivienijimai;

4.5.3. įstatymų nustatyta tvarka steigiamos organizacijos, kuriose narystė yra privaloma tam tikros profesijos atstovams;

4.5.4. susivienijimai, kurių daugiau kaip 1/3 dalyvių yra privatūs juridiniai asmenys;

4.5.5. sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos ir kitokios bendro nekilnojamojo turto valdymo tikslu įsteigtos bendrijos;

4.5.6. šeimos;

4.6. **komandos supervizija** – konkrečios komandos konsultavimas, siekiant pagerinti bendravimą ir bendradarbiavimą joje bei darbo efektyvumą;

4.7. **komanda** – žmonių grupė, kurią jungia bendras tikslas ir kurios nariai vykdo kompleksines, tarpusavyje labai susijusias užduotis, tačiau taip pat turi ir atskirų užduočių;

4.8. **supervizija** – darbuotojų ir socialinių paslaugų įstaigų (įmonių, organizacijų) konsultavimas profesinių santykių klausimais, siekiant tobulinti darbuotojų profesinę kompetenciją ir organizacijų veiklą.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 463 392 (keturių šimtų šešiasdešimt trijų tūkstančių trijų šimtų devyniasdešimt dviejų) eurų Europos socialinio fondo lėšų.

9. Priemonės tikslas – tobulinti valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų darbuotojų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos, pagalbos teikimo smurtą patyrusiems asmenims bei apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje srityse, profesinę kompetenciją ir vykdyti visuomenės švietimą, ugdyti nepakantumą smurtiniam elgesiui.

10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

10.1. informacinių veiklų, skirtų smurto artimoje aplinkoje prevencijai, organizavimas;

10.2. mokymų organizavimas specialistams, teikiantiems kompleksinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, vykdančioms smurto artimoje aplinkoje prevenciją, dirbančioms apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje srityje: specializuotos pagalbos centrų darbuotojams, savanoriams, kitiems specialistams (nevyriausybinių organizacijų darbuotojams, socialiniams darbuotojams, vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojams, psichologams, socialiniams pedagogams, medikams, teisėtvarkos ir teisėsaugos atstovams), atstovaujamosios ir vykdomosios valdžios atstovams;

10.3. supervizijų organizavimas specialistams, teikiantiems pagalbą smurtą patyrusiems asmenims;

10.4. seminarų žurnalistams apie visuomenės informavimo smurto artimoje aplinkoje tema ypatumus organizavimas;

10.5. tyrimų, apklausų organizavimas.

11. Įgyvendinant projektą privaloma vykdyti visas Aprašo 10 punkte nurodytas veiklas.

12. Detalūs reikalavimai projekto veikloms nustatyti Aprašo III skyriaus antrajame skirsnyje.

13. Pagal Aprašą bus finansuojamas tik vienas, didžiausią naudos ir kokybės vertinimo metu prioritetinių balų skaičių surinkęs projektas.

14. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2018 m. II ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

15. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra nevyriausybinės organizacijos. Galimi partneriai yra viešieji ir privatieji juridiniai asmenys, fiziniai asmenys, vykdančios ūkinę komercinę veiklą.

16. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti juridiniai asmenys, juridinio asmens filialai ar atstovybės.

17. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti vienas pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką. Jeigu vienas pareiškėjas pateikia daugiau nei vieną paraišką, įgyvendinančioji institucija atlieka Aprašo 69.2 papunktyje nurodytus veiksmus.

18. Tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, fizinis asmuo, vykdančios ūkinę komercinę veiklą, kaip pareiškėjas arba partneris gali dalyvauti tik viename projekte. Jei vertinant paraiškas nustatoma, kad tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, fizinis asmuo, vykdančios ūkinę komercinę veiklą, kaip pareiškėjas arba partneris dalyvauja daugiau nei viename projekte, įgyvendinančioji institucija atlieka Aprašo 69.1 papunktyje ir (arba) 70 punkte nurodytus veiksmus.

19. Pareiškėjas turi turėti pakankamus gebėjimus ir patirties vykdyti projektą:

19.1. pareiškėjas turi būti įregistruotas Juridinių asmenų registre ir veikti ne trumpiau nei 3 metus iki paraiškos pateikimo datos;

19.2. pareiškėjo steigimo dokumentuose (įstatuose, steigimo sandoryje arba veiklos nuostatuose), patvirtintuose ar pakeistuose ne vėliau nei prieš 3 metus iki paraiškos pateikimo dienos, nurodyti pagrindiniai pareiškėjo veiklos tikslai ir uždaviniai yra smurto artimoje aplinkoje prevencija ir (arba) pagalbos teikimas smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims ir (arba) lyčių lygybės skatinimas ir (arba) moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimas ir (arba) moterų padėties gerinimas;

19.3. pareiškėjo organizacijoje ne trumpiau kaip dvylika mėnesių iki paraiškos pateikimo dienos kiekvieną mėnesį dirbo ne mažiau 4 (keturi) apdraustieji. Apdraustieji darbuotojai yra fiziniai asmenys, apie kurių valstybinio socialinio draudimo pradžią yra pateiktas pranešimas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Duomenys bus tikrinami vadovaujantis rekvizitai.vz.lt pateiktais duomenimis.

20. Iki paraiškos pateikimo pareiškėjas su partneriu (-iais) sudaro ir su paraiška pateikia jungtinės veiklos sutartį, kurioje nustato tarpusavio teises ir pareigas įgyvendinant projektą, kaip nustatyta Projektų taisyklių 163 punkte.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI PIRMASIS SKIRSNIS BENDRIEJI REIKALAVIMAI PROJEKTAMS

21. Projektai turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnio 66 punkte nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

22. Projektai turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2017 m. gruodžio 14 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 44P-8(30): projektai turi atitikti Veiksmų plano 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.3, 2.1.5, 2.1.9 papunkčiuose nurodytas priemones. Vertinama projektų atitiktis Veiksmų plano 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.3, 2.1.5, 2.1.9 papunkčiuose nurodytoms priemonėms. Specialusis projektų atrankos kriterijus taikomas taip pat įgyvendinant projektus.

23. Projektų naudos ir kokybės vertinimas atliekamas vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai. Didžiausias galimas balų skaičius pagal

kiekvieną prioritetinį projektų atrankos kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede. Pagal Aprašą privaloma surinkti mažiausia balų suma yra 60. Jei vertinant projekto naudą ir kokybę projektas nesurenka 60 balų, paraiška atmetama.

24. Pagal Aprašą teikiamų projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties įsigaliojimo dienos.

25. Dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

26. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje (tačiau tik ES valstybėse narėse), jei jas vykdančios sukurti produktai, rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai.

27. Projektai turi siekti visų šių Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių, nurodytų Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, ir pasiekti jų minimalias siektinas reikšmes:

27.1. „Visuomenės informuotumas apie pagalbos teikimo smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims galimybes“ (rodiklio kodas – R.N.418) – 83 procentai;

27.2. „Įgyvendintos informacinės kampanijos, skirtos smurto artimoje aplinkoje prevencijai“ (rodiklio kodas – P.N.416) – 1.

27.3. „Mokymuose dalyvavę asmenys“ (rodiklio kodas – P.N.417) – 700 asmenų.

28. Siektina projektų stebėsenos rodiklio reikšmė nurodoma projekto sutartyje.

29. Projektų parengtumui taikomas reikalavimas iki paraiškos pateikimo nustatytos datos pareiškėjui ir projekto partneriui (-iams) sudaryti jungtinės veiklos sutartį, kuri teikiama įgyvendinančiajai institucijai kartu su paraiška. Jungtinės veiklos sutartyje turi būti nustatytos pareiškėjo bei partnerio tarpusavio teisės, pareigos bei atsakomybė įgyvendinant projektą, kaip nurodyta Aprašo 29.1–29.7 papunkčiuose. Jungtinės veiklos sutartyje visos sutarties šalys turi patvirtinti, kad savo veiksmais nėra pažeidusios Aprašo 17 ir (arba) 18 punktuose nustatytų reikalavimų, įsipareigoja jų nepažeisti ir supranta, kad pažeidus Aprašo 17 ir (arba) 18 punktuose nustatytus reikalavimus, paraiškos tinkamumo finansuoti ir (arba) naudoti ir kokybės vertinimo metu bus priimti sprendimai, numatyti Aprašo 69.1 – 69.2 papunkčiuose ir (arba) 70 punkte. Jungtinės veiklos sutartyje turi būti nustatyta:

29.1. kokias teises ar finansines pasekmes sutarties šalims turi Aprašo 17 ir (arba) 18 punktuose nustatytų reikalavimų pažeidimas (-ai), padarytas (-i) vienos ar abiejų sutarties šalių;

29.2. pareiškėjo ir partnerių planuojamos vykdyti veiklos ir tikslinės grupės, su kuriomis planuojama dirbti;

29.3. pareiškėjo ir partnerių įsipareigojimai dėl stebėsenos rodiklio pasiekimo (nustatant kiekybines reikšmes bei sąsajas ir pagrindimą su planuojamomis vykdyti veiklomis);

29.4. projekto lėšų paskirstymas tarp pareiškėjo ir partnerių, avanso išmokėjimo tvarka, atsiskaitymo su partneriais už patirtas projekto išlaidas tvarka;

29.5. pareiškėjo ir partnerių įsipareigojimai, kas ir kokiais atvejais nuosavomis lėšomis padengs netinkamas projekto lėšomis finansuoti išlaidas bei tinkamą finansuoti išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamos finansavimo lėšos;

29.6. administravimo funkcijų ir atsakomybės sričių tarp partnerių pasiskirstymas;

29.7. atsiskaitymo už pasiektas projekto rodiklio reikšmes tvarka (dokumentų, pagrindžiančių patirtas išlaidas ir pasiektas rodiklio reikšmes, teikimo projekto vykdytojui tvarka).

30. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos,

kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principus.

31. Projekto veiklos ir rezultatai turi būti prieinami visiems dalyviams, taip pat ir turintiems skirtingų poreikių (judėjimo, klausos ar kitą negalią turintiems asmenims ir pan.):

31.1. projekto veiklos prireikus turi būti organizuojamos patalpose, prieinamos judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

31.2. projekto medžiaga prireikus turi būti pritaikyta regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

31.3. vykdant projekto veiklas, prireikus turi būti užtikrintas vertimas į gestų kalbą.

32. Projekte neturi būti numatyta veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį įgyvendinant darnaus vystymosi principą.

ANTRASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI PROJEKTO VEIKLOMS

33. Aprašo 10.1 papunktyje nurodytai veiklai taikomi reikalavimai:

33.1. šiai veiklai įgyvendinti turi būti skirta ne daugiau kaip 30 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių projekto lėšų, kurių suma nustatoma vertinant projekto tinkamumą finansuoti arba keičiant projekto sutartį;

33.2. tikslinė grupė: visuomenė;

33.3. veiklos aprėptis: visa Lietuva;

33.4. visos planuojamos įgyvendinti informacinės veiklos turi nuosekliai sudaryti bendrą informacinę kampaniją, kaip apibrėžta Aprašo 4.4 papunktyje. Informacinės kampanijos ir jai įgyvendinti skirtų informacinių veiklų (priemonių) aprašymas (planas) turi būti pateiktas paraiškos priede, užpildytame pagal Aprašo 3 priedo formą.

34. Aprašo 10.2 papunktyje nurodytai veiklai taikomi reikalavimai:

34.1. projekto įgyvendinimo laikotarpiu turi būti suorganizuoti mokymai, skirti specialistams, teikiantiems kompleksinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, vykdančioms smurto artimoje aplinkoje prevenciją, dirbantiems apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje srityje: specializuotos pagalbos centrų (toliau – SPC) darbuotojams, savanoriams, kitiems specialistams (nevyriausybinių organizacijų darbuotojams, socialiniams darbuotojams, vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojams, psichologams, socialiniams pedagogams, medikams, teisėtvarkos ir teisėsaugos atstovams), atstovaujamosios ir vykdomosios valdžios atstovams;

34.1.1. visi mokymai turi apimti šiuos aspektus / temas:

34.1.1.1. smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų apsaugos klausimai, problemos, iššūkiai;

34.1.1.2. koordinuoto institucijų darbo tikslas ir veikimo principai, teikiant apsaugą / pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patiriantiems asmenims;

34.1.1.3. tarpinstitucinio bendradarbiavimo galimybės ir iššūkiai;

34.1.2. projekto vykdytojas privalo siekti, kad mokymuose dalyvautų visų savivaldybių atstovai, bet ne mažiau kaip iš 40 savivaldybių;

34.1.3. projekto vykdytojas privalo siekti į mokymus įtraukti visų Aprašo 34.1 papunktyje išvardytų tikslinių grupių atstovus;

34.1.4. minimali vieno mokymo trukmė – 8 akademinės val.;

34.1.5. rekomenduojamas vieno mokymo dalyvių skaičius – 20 asmenų;

34.2. projekto įgyvendinimo laikotarpiu turi būti suorganizuoti mokymai, skirti šioms tikslinėms grupėms: SPC darbuotojams, savanoriams bei kitiems specialistams, teikiantiems pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims;

34.2.1. visi mokymai turi apimti šiuos aspektus / temas:

34.2.1.1. specializuotos kompleksinės pagalbos teikimas smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, individualus darbas su šiais asmenimis;

34.2.1.2. specializuoto psichologinio, specializuoto teisinio ir kito konsultavimo ypatumai;

34.2.1.3. bendradarbiavimas su pagalbos smurtą patyrusiems asmenims teikime dalyvaujančių institucijų atstovais (pvz., vaiko teisių apsaugos specialistais, teisėsaugos atstovais ir kita);

34.2.2. minimali vieno mokymo trukmė – 16 akademinė val.;

34.2.3. rekomenduojamas vieno mokymo dalyvių skaičius – 15 asmenų;

34.2.4. į mokymus turi būti įtraukta ne mažiau kaip po 2 darbuotojus iš visų veikiančių SPC;

35. Aprašo 10.3 papunktyje nurodytai veiklai taikomi reikalavimai:

35.1. supervizijos organizuojamos SPC darbuotojams, savanoriams bei kitiems specialistams, teikiantiems pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims;

35.2. į supervizijas turi būti įtraukta ne mažiau kaip po 2 darbuotojus iš visų veikiančių SPC;

35.3. supervizijos organizuojamos komandose, kurių turi būti sudaryta ne mažiau kaip 4;

35.4. rekomenduojamas dalyvių skaičius vienoje komandoje: 6–12 asmenų;

35.5. komandos supervizijos turi būti tęstinės (ne mažiau kaip 5 susitikimai tai pačiai komandai po 4 akademinės valandas, intervalai tarp susitikimų turi būti ne trumpesni kaip 2 savaitės);

35.6. supervizijos procesui turi vadovauti profesionalūs supervizoriai, baigę specialias supervizorių rengimo studijas ar mokymus, atitinkančius europinius supervizorių rengimo standartus, ir turintys tai patvirtinantį dokumentą. Informacija apie supervizorius Lietuvoje pateikiama interneto svetainėje www.supervizija.lt.

36. Aprašo 10.4 papunktyje nurodytai veiklai taikomi reikalavimai:

36.1. projekto įgyvendinimo laikotarpiu turi būti suorganizuoti ne mažiau kaip 2 seminarai žiniasklaidos atstovams apie visuomenės informavimo smurto artimoje aplinkoje ypatumus;

36.2. minimali vieno seminaro trukmė – 4 akademinės val.;

36.3. rekomenduojamas vieno seminaro dalyvių skaičius – 10;

36.4. į seminarus turi būti įtraukti tiek nacionalinės, tiek regioninės žiniasklaidos (apskričių centrų, rajoninių leidinių) atstovai, interneto naujienų portalų atstovai, iš jų ne mažiau kaip 5 nacionalinės žiniasklaidos atstovai.

37. Aprašo 10.5 papunktyje nurodytai veiklai taikomi reikalavimai:

37.1. projekto įgyvendinimo laikotarpiu turi būti atliktos ne mažiau kaip 3 (kartą per metus) visuomenės nuomonės apklausos (toliau – apklausa), kurių tikslas – įvertinti visuomenės informuotumą apie pagalbos teikimo smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims galimybes. Reikalavimai apklausai:

37.1.1. apklausa turi būti reprezentatyvi, atitinkamos imties, t. y. apklausama ne mažiau kaip 1000 atsitiktinai atrinktų gyventojų, parodančių gyventojų sudėtį pagal amžių, lytį, tautybę, gyvenamąją vietą ir kitas sociodemografines charakteristikas;

37.1.2. apklausoms atlikti rekomenduojama taikyti daugiapakopę tikimybinę atranką;

37.1.3. klausimynas apklausai atlikti turi būti formuluojamas taip, kad apklausų duomenys būtų palyginami su duomenimis, gautais iš iki šiol vykdytų visuomenės nuomonės tyrimų, kurių ataskaitos skelbiamos ministerijos interneto svetainėje www.socmin.lt;

37.2. projekto įgyvendinimo laikotarpiu turi būti atliktas vienas mokslinis tyrimas, siekiant įvertinti teikiamos pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims kokybę bei prieinamumą ir parengti rekomendacijas dėl jų tobulinimo. Moksliniame tyrime turi būti:

37.2.1. įvertinta smurto artimoje aplinkoje prevencijos bei teikiamos pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims kokybė, efektyvumas ir galimybės;

37.2.2. įvertinti teisinio reguliavimo trūkumai, trukdantys kokybiškai ir efektyviai vykdyti smurto artimoje aplinkoje prevenciją bei užtikrinti pagalbos teikimą smurtą patyrusiems asmenims;

37.2.3. pateiktos rekomendacijos ir siūlymai, kaip tobulinti smurto artimoje aplinkoje prevenciją, pagalbos teikimą smurtą patyrusiems asmenims bei tarpinstitucinį bendradarbiavimą pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, smurto artimoje aplinkoje prevencijos bei apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje srityse;

37.2.4. mokslinio tyrimo galutinės ataskaitos projektas turi būti parengtas iki 2019 m. pabaigos.

38. Kiti projektams taikomi reikalavimai:

38.1. Aprašo 10.2–10.4 papunkčiuose nurodytuose mokymuose iš viso turi dalyvauti ne mažiau kaip 700 unikalių dalyvių, iš kurių ne mažiau kaip 50 unikalių dalyvių turi dalyvauti 3 veiklose, nurodytose Aprašo 34.1–34.2 papunkčiuose bei 35 punkte;

38.2. patalpos, kuriose planuojama vykdyti projekto veiklas, turi būti tinkamos šioms veikloms įgyvendinti;

38.3. Aprašo 10.2 ir 10.4 papunkčiuose nurodytas veiklas visiškai arba iš dalies turi įgyvendinti pats projekto vykdytojas arba partneris, kaip apibrėžta Projektų taisyklių 10 priedo 2 punkte.

TREČIASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI DĖL *DE MINIMIS* PAGALBOS TEIKIMO

39. *De minimis* pagalba teikiama:

39.1. *de minimis* pagalbos gavėjams, kurie dalyvauja Aprašo 10.2–10.4 papunkčiuose nurodytose veiklose, kaip naudos gavėjai;

39.2. *de minimis* pagalbos gavėjams, kurie planuoja įsigyti įrangą, įrenginius ar kitą turtą, suteikiančius organizacijai ekonominę naudą. Šiame papunktyje nurodyta *de minimis* pagalba teikiama tik tiems *de minimis* pagalbos gavėjams, kurie yra nevyriausybinės organizacijos ir yra pareiškėjai (projekto vykdytojai) ir (arba) projekto partneriai;

40. *De minimis* pagalba konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui nustatoma vadovaujantis:

40.1. vertinant paraišką – paraiškoje ir Aprašo 57 punkte nustatyta tvarka pareiškėjo pateiktais dokumentais, nurodytais Aprašo 58.1, 58.6–58.7 papunkčiuose;

40.2. įgyvendinant projektą – projekto vykdytojo projekto sutartyje nustatyta tvarka pateiktais dokumentais, nurodytais Aprašo 58.6–58.7 papunkčiuose, jei:

40.2.1. pareiškėjas kartu su paraiška negalėjo pateikti arba pateikė ne visus Aprašo 58.6–58.7 papunkčiuose nurodytus priedus ar duomenis;

40.2.2. jei įgyvendinant projektą keičiasi partneriai ar kitos projekte dalyvaujančios institucijos;

40.2.3. jei įgyvendinant projektą atsiranda poreikis iš projekto finansavimo lėšų įsigyti įrangą, įrenginius ar kitą turtą.

41. Prašomos (galimos) skirti *de minimis* pagalbos sumos konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui teisėtumas turi būti įrodomas vadovaujantis projekto sutartyje, paraiškos priede, užpildytame pagal Aprašo 3 priedo formą, ir Suteiktos valstybės pagalbos registre pateiktais duomenimis šia tvarka:

41.1. įgyvendinančioji institucija, gavusi informaciją iš pareiškėjo (projekto vykdytojo), įvertina:

41.1.1. kiekvieno *de minimis* pagalbos gavėjo atitiktį Komisijos reglamento nustatytiems reikalavimams, užpildydama Aprašo 4 priedą;

41.1.2. *de minimis* pagalbos gavėjo sąsajas pagal Komisijos reglamento „vienos įmonės“ sąvoką, kaip apibrėžta Komisijos reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, *de minimis* pagalbos gavėjui užpildžius Vienos įmonės deklaraciją pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 (toliau – „vienos įmonės“ deklaracija), paskelbtą ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“ ir „Paraiškų formos“;

41.1.3. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba: bendra *de minimis* pagalbos suma, suteikta tam pačiam *de minimis* pagalbos gavėjui pagal Komisijos reglamentą, negali viršyti 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių) eurų ribos per trejų finansinių metų laikotarpį, vienam kelių transporto sektoriuje veikiančiam pareiškėjui – 100 000 (vieno šimto tūkstančių) eurų;

41.2. įgyvendinančioji institucija, iš pareiškėjo (projekto vykdytojo) gavusi informaciją ir atlikusi Aprašo 41.1 papunktyje nurodytą įvertinimą, priima sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams ir, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, bei projekto sutartyje nustatyta tvarka, per 5 darbo dienas nuo valstybės pagalbos suteikimo dienos registruoja duomenis apie suteiktą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą.

42. Įgyvendinančioji institucija raštu arba elektroniniu paštu informuoja pareiškėją (projekto vykdytoją) apie priimtą sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams, nurodydama *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams, pateikdama aiškią nuorodą į Komisijos reglamentą (nurodydama reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

43. Pareiškėjas (projekto vykdytojas), gavęs informaciją iš įgyvendinančiosios institucijos, raštu arba elektroniniu paštu informuoja *de minimis* pagalbos gavėjus apie priimtą sprendimą, nurodydamas *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį, pateikdamas aiškią nuorodą į Komisijos reglamentą (nurodydamas reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

44. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

45. Didžiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 463 392 eurai, mažiausia – 400 000 eurų.

46. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

47. Pareiškėjas savo iniciatyva bei savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

48. Projekto netinkamos finansuoti išlaidos ir projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, finansuojamos iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio lėšų.

49. Pagal Aprašą projekto tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Projektą vykdančio personalo darbo vietos įsteigimo (kompiuterinės įrangos, baldų ir kitų darbo vietai reikalingų prekių pirkimo) išlaidos, kurios turi būti tinkamai pagrįstos ir negali viršyti 1 proc. nuo tinkamų finansuoti tiesioginių projekto lėšų
5.	Projekto vykdymas	<p>Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos:</p> <p>5.1. projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams asmenims pagal paslaugų (civilines) ir kitas sutartis išlaidos, kai projekto vykdytojas (partneris) pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį). Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus.</p> <p>Pasikeitus Lietuvos Respublikos teisės aktams, taikomos naujos teisės aktų nuostatos.</p> <p>Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis, arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai, be pagrindinių pareigų, sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokiu atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardyta, kiek laiko dirbama prie projekto, ir nurodomas atlygis). Asmenims, einantiems valstybės tarnautojo pareigas projekto partnerio (-ių) institucijoje (-ose) taikomos Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos ir atskiros darbo sutartys nesudaromos.</p> <p>Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad projektą vykdančios darbuotojai turėtų išsilavinimą ir kvalifikaciją, atitinkančius projekte numatytas vykdyti funkcijas ir pareigas;</p> <p>5.2. projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių išlaidos;</p> <p>5.3. mokymo ir ugdymo priemonių bei kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamų baldų, įrangos ir įrenginių pirkimo išlaidas) pirkimo ir nuomos išlaidos.</p> <p>5.4. įrangos ir projekto vykdymui reikalingų patalpų nuomos</p>

		<p>išlaidos;</p> <p>5.5. projekto veikloms vykdyti reikalingų patalpų eksploataavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) išlaidos;</p> <p>5.6. dalyvių kelionių, maitinimo, apgyvendinimo, dalyvavimo renginiuose ir panašios išlaidos;</p> <p>5.7. kitų iš išorės tiekėjų perkamų paslaugų ir prekių, reikalingų Aprašo 10 punkte nurodytoms veikloms įgyvendinti, išlaidos, jei jos būtinos projekto veikloms vykdyti ir atitinka Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams prekėms ir paslaugoms keliamus reikalavimus</p>
6.	Informavimas apie projektą	<p>Tinkamomis finansuoti laikomos:</p> <p>6.1. privalomų viešinimo priemonių, nurodytų Projektų taisyklių 450.1, 450.2, 450.6 papunkčiuose, išlaidos;</p> <p>6.2. kitų informavimo apie projektą priemonių išlaidos: pranešimų žiniasklaidai, spaudos konferencijų, informacinių renginių, seminarų, diskusijų, projekto reklamos (spaudoje, televizijoje, radijuje ir kt.), informacinių leidinių, reprezentacinių priemonių išlaidos.</p> <p>Išlaidos viešinimui negali sudaryti daugiau kaip 1000 (vieno tūkstančio) eurų</p>
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotą projekto išlaidų normą	<p>Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu „Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos aprašas“</p>

Paraiškos formos projekto biudžete lentelė pildoma vadovaujantis Biudžeto pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, skelbiama adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

50. Įgyvendinant projektų veiklas patirtos kelionių ir užsienio komandiruočių išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius:

50.1. patirtos kelionių išlaidos apmokamos taikant kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotąjį įkainį. Didžiausias kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotasis įkainis su pridėtinės vertės mokesčiu yra 0,08 Eur už 1 km (be pridėtinės vertės mokesčio – 0,07 Eur už 1 km). Įkainis nustatytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015 m. balandžio 24 d. Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje nurodytais duomenimis. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Projekte visoms kelionių išlaidoms turi būti taikomas vienodas kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotasis įkainis. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas fiksuotasis įkainis taip pat taikomas projektams, dėl kurių projektų sutartys jau sudarytos.

50.2. projekto veikloms vykdyti reikalingų užsienio komandiruočių išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, nustatomus vadovaujantis Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimu, kurio ataskaita patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“ ir „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Pareiškėjas gali nurodyti ir mažesnę fiksuotojo

įkainio dydį, tačiau projekte užsienio komandiruočių išlaidoms turi būti taikomas vienodas fiksuotasis įkainis. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas fiksuotasis įkainis taip pat taikomas projektams, dėl kurių projektų sutartys jau sudarytos.

51. Patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos bei papildomų poilsio dienų išmokos, kai apmokant darbo užmokesčio išlaidas netaikomi fiksuotieji įkainiai, išmokamos taikant kasmetinių atostogų išmokų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąsias normas, kurios nustatomos atsižvelgiant į konkrečiam darbuotojui priklausantį kasmetinių atostogų dienų skaičių, jam nustatytos darbo savaitės trukmę bei suteiktų papildomų poilsio dienų trukmę. Kasmetinių atostogų išmokų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotosios normos apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. sausio 19 d. atliktu Kasmetinių atostogų išmokų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“ ir „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytos fiksuotosios normos, atnaujintos normos taip pat taikomos projektams, dėl kurių projektų sutartys jau sudarytos.

52. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 50 punkte nurodytą fiksuotuosius įkainius ir Aprašo 49 ir 51 punktuose nurodytas fiksuotąsias normas, turi atitikti šias nuostatas:

52.1. pagal fiksuotąsias normas ir fiksuotuosius įkainius apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt penktajame skirsnyje nustatytus reikalavimus;

52.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų normų ir fiksuotojo įkainio dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

52.3. projekto išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias normas, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias normas ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas kiekybinis projekto rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti įrodant pagal fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias normas apmokamų kiekybinių rezultatų pasiekimą, nurodomi projekto sutartyje.

52.4. projekto įgyvendinimo metu vadovaujančiajai ar audito institucijoms nustačius, kad fiksuotasis įkainis ar fiksuotoji norma buvo netinkamai nustatyti, patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos taikomi projekto veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti.

53. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms įgyvendinant projektą, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt šeštajame skirsnyje.

54. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

55. Paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS

56. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susijusių dokumentų“.

57. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 58–59 punktuose nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) arba raštu, kol nėra įdiegtos tokios DMS funkcinės galimybės, kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką įgyvendinančiajai

institucijai Projektų taisyklių III skyriaus dvyliktajame skirsnyje nustatyta tvarka. Jei paraiška gali būti teikiama per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

58. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

58.1. paraiškos priedą, užpildytą pagal Aprašo 3 priedo formą;

58.2. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais) (Partnerio deklaracijos forma įtraukta į pildomą paraiškos formą);

58.3. pareiškėjo ir partnerio (-ių), kuris (-ie) yra nevyriausybinė organizacija, deklaraciją (-as), užpildytą (-as) pagal Aprašo 5 priedo formą;

58.4. jungtinės veiklos sutartį (-is) su projekto partneriu (-iais), jei projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais), kaip nustatyta Aprašo 29 punkte;

58.5. Klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo pridėtinės vertės mokesčio išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą. Klausimyno forma skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Paraiškų priedų formos“;

58.6. Klausimyną dėl organizacijos atitikties ūkio subjekto sąvokai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalies kriterijus (toliau – Klausimynas), kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Konkursiniai kvietimai teikti paraiškas“, ieškant konkrečios priemonės „Susijusių dokumentų“. Klausimyną pildo visi juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie atitinka *de minimis* pagalbos gavėjo sąvoką. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi organizacijos užpildytą Klausimyną, turi teisę paprašyti pateikti „vienos įmonės“ deklaraciją pagal Aprašo 2.1 papunktyje nurodytą Europos Komisijos reglamentą, jei vadovaujantis pateiktais duomenimis organizacija turėtų būti laikoma ūkio subjektu, t. y. *de minimis* pagalbos gavėja. Jeigu pareiškėjas, teikdamas paraišką, neturi reikalingų duomenų, ši informacija turi būti pateikta projekto įgyvendinimo metu projekto sutartyje nustatyta tvarka ir terminais;

58.7. „vienos įmonės“ deklaraciją, kaip nurodyta Aprašo 41.1.2 papunktyje. Šią deklaraciją pildo visi juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie atitinka *de minimis* pagalbos gavėjo sąvoką. Jeigu pareiškėjas, teikdamas paraišką, neturi reikalingų duomenų „vienos įmonės“ deklaracijai užpildyti, ji turi būti pateikta projekto įgyvendinimo metu projekto sutartyje nustatyta tvarka ir terminais;

58.8. dokumentus, pagrindžiančius paraiškos priedo, užpildyto pagal Aprašo 3 priedo formą, 4.1 papunkčio lentelėje pateiktą informaciją.

59. Jeigu pareiškėjas pretenduoja gauti prioritetinius balus už atitiktį prioritetiniam projektų atrankos kriterijui „Pareiškėjo organizacijos finansinės ataskaitos yra audituotos“, kartu su paraiška jis turi pateikti organizacijos finansinių ataskaitų už 2014 ir (arba) 2015 ir (arba) 2016 metus audito išvadas (jei auditas buvo atliktas).

60. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjas negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškos pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraišką ar jos priedus pateikti kitu būdu ir apie tai paskelbia ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

61. Paskutinė paraiškos pateikimo diena nustatoma kvietime teikti paraiškas.

62. Pareiškėjas informuojamas ir konsultuojamas Projektų taisyklių 24–27 punktuose nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

VI SKYRIUS PARAIŠKŲ VERTINIMAS

63. Įgyvendinančioji institucija atlieka:

63.1. projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus;

63.2. projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir šešioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede nustatytus reikalavimus.

64. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

65. Jeigu pareiškėjas per nustatytą paraiškos patikslinimo terminą nepateikė dalies prašomų dokumentų ir (ar) informacijos, paraiška vertinama vadovaujantis turima ir su patikslinimais gauta informacija (pakartotinai patikslinti informaciją ar pateikti dokumentus neprašoma). Jeigu pareiškėjas per nustatytą paraiškos patikslinimo terminą nepateikė visų prašomų dokumentų ir (ar) informacijos, įgyvendinančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti paraišką.

66. Jeigu pareiškėjas įgyvendinčiajai institucijai pateikia įgyvendinančiosios institucijos neprašomą informaciją ir (ar) dokumentus (pvz., pakeičia, papildo paraišką ar jos priedus nauja informacija, įtraukia naujas veiklas, partnerius, išbrauktas netinkamas veiklas pakeičia kitomis veiklomis, mažina fizinius, stebėsenos rodiklius ir kt.), atliekant paraiškos vertinimą į ją nėra atsižvelgiama.

67. Pareiškėjo neprašoma patikslinti ar pateikti papildomą informaciją šiais atvejais:

67.1. vertinant projekto atitiktį prioritetiniams projektų atrankos kriterijams „Projekto kokybė: planuojama informacinė kampanija ir jos įgyvendinimo priemonės“ bei „Projekto kokybė: planuojami mokymai, seminarai, supervizijos“ vertinama tik paraiškoje, paraiškos priedo, užpildyto pagal Aprašo 3 priedo formą, 2–3 punktuose lentelėje pateikta informacija ir kartu su paraiška pateikti šią informaciją pagrindžiantys dokumentai, t. y. informacija, vertinant naudą ir kokybę, netikslinama, papildomų dokumentų pareiškėjo neprašoma;

67.2. jei VĮ Registrų centrai nėra pateikta pareiškėjo veiklos rezultatų ataskaita už 2016 metus (vertinami duomenys už 2015–2016 metus), vertinant projekto atitiktį prioritetiniam projektų atrankos kriterijui „Pareiškėjo organizacijos metinės pajamos 2015 m. ir 2016 m. yra ne mažesnės kaip 50 tūkst. eurų“, informacija naudos ir kokybės vertinimo metu netikslinama (pareiškėjo papildomai neprašoma pateikti šių dokumentų) ir projektui už atitiktį šiam prioritetiniam kriterijui skiriama 0 balų;

67.3. jei kartu su paraiška nėra pateiktos pareiškėjo organizacijos finansinių ataskaitų už 2014 ir (arba) 2015 ir (arba) 2016 metus audito išvados, vertinant projekto atitiktį prioritetiniam projektų atrankos kriterijui „Pareiškėjo organizacijos finansinės ataskaitos yra audituotos“, informacija naudos ir kokybės vertinimo metu netikslinama (pareiškėjo papildomai neprašoma pateikti šių dokumentų) ir projektui už atitiktį šiam prioritetiniam kriterijui skiriama 0 balų;

68. Paraiška gali būti atmetama Projektų taisyklių 118, 121, 122, 133, 136, 138 ir 140 punktuose nurodytais pagrindais, Projektų taisyklių 123–124 punktuose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos ar laikinai neužtikrinamos tokios DMS funkcinės galimybės – per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos nurodant sprendimo priežastis.

69. Vadovaujantis Projekto taisyklių 118 punkto nuostatomis, paraiška yra atmetama neprašant pareiškėjo pateikti papildomų dokumentų ar duomenų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos:

69.1. jei vertinant paraiškas nustatoma, kad pareiškėjas yra ir partneris kitame planuojamame įgyvendinti projekte. Tokiu atveju paraiška, kurioje jis yra pareiškėjas, yra atmetama;

69.2. jeigu vertinant paraiškas nustatoma, kad tas pats pareiškėjas yra pateikęs daugiau nei vieną paraišką, visos to paties pareiškėjo paraiškos yra atmetamos;

69.3. jei kartu su paraiška nėra pateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija arba ji yra netiksli šiais atvejais:

69.3.1. jeigu paraiškoje numatytos sąlygos neatitinka Aprašo 19 ir 45 punktuose nurodytų reikalavimų;

69.3.2. jei su paraiška nepateiktas bent vienas iš šių priedų:

69.3.2.1. paraiškos priedas, užpildytas pagal Aprašo 3 priedo formą;

69.3.2.2. bent viena jungtinės veiklos sutartis, kaip nustatyta Aprašo 29 papunktyje, jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais);

69.4. jeigu bent trys paraiškos dalys yra neužpildytos (užpildyta mažiau nei 90 proc. paraiškos atskiros dalies laukų) arba užpildytos netinkamai (informacija daugiau nei penkiuose laukuose pateikiama ne pagal paraiškos pildymo instrukcijas, pvz., neprašytas veiklos turinys, jos būtinumo pagrindimas, nurodyti fiziniai rodikliai, veiklos trukmė, tikslinės grupės dalyvių skaičius, grupių skaičius, neprašytas veiklai įgyvendinti reikalingų išlaidų poreikio pagrindimas, nepateikti detalūs išlaidų apskaičiavimai).

70. Jeigu vertinant paraiškas nustatoma, kad juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, fizinis asmuo, vykdamas ūkinę komercinę veiklą, partneriu yra daugiau nei viename projekte, tinkamu finansuoti laikomas naudos ir kokybės vertinimo metu didžiausią balų skaičių surinkęs projektas, o kitos paraiškos yra atmetamos. Jei projektai, kuriuose partneris yra tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, fizinis asmuo, vykdamas ūkinę komercinę veiklą, surenka vienodą balų skaičių, pirmenybė suteikiama projektui, surinkusiam daugiau balų pagal pirmąjį Aprašo 2 priede nustatytą prioritetinį atrankos kriterijų, o jei projektai yra vienodai įvertinti ir pagal šį prioritetinį kriterijų, pirmenybė suteikiama projektui, surinkusiam daugiau balų pagal kitą iš eilės nurodytą prioritetinį kriterijų. Jei pagal visus prioritetinius kriterijus projektai, kuriuose tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, fizinis asmuo, vykdamas ūkinę komercinę veiklą yra partneris, įvertinti vienodai, nė vienas projektas nėra finansuojamas.

71. Paraiška vertinama ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

72. Dėl objektyvių priežasčių negalint paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai vertinant paraiškas reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų už didesnę sumą nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos ar laikinai neužtikrinamos tokios DMS funkcinės galimybės.

73. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 493–494 punktuose nustatyta tvarka.

74. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja, Paraiškų baigiamąjo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina ir darbo tvarką nustato įgyvendinančiosios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka.

75. Jeigu yra daugiau vienodą didžiausią balų skaičių surinkusių paraiškų, pirmenybė suteikiama projektui, surinkusiam daugiau balų pagal pirmąjį Apraše nustatytą prioritetinį projektų atrankos kriterijų, o jei projektai vienodai įvertinti pagal šį prioritetinį

kriterijų, pirmenybė suteikiama projektui, surinkusiam daugiau balų pagal kitą iš eilės nurodytą prioritetinį kriterijų. Jei pagal visus prioritetinius projektų atrankos kriterijus didžiausią balų skaičių surinkę projektai įvertinti vienodai, nefinansuojamas nė vienas iš projektų, pateiktų pagal kvietimą teikti paraiškas. Kvietimas teikti paraiškas skelbiamas pakartotinai.

76. Įgyvendinančioji institucija, baigusi visų pagal kvietimą teikti paraiškas pateiktų projektų konkurso būdu atrenkamų paraiškų vertinimą, ir vadovaudamasi Aprašo 13 punktu, parengia paraiškų vertinimo ataskaitas: projektų tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaitą, projektų naudos ir kokybės vertinimo ataskaitą ir atrinktų projektų ataskaitą.

77. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima ministerija Projektų taisyklių 153–160 punktuose nustatyta tvarka.

78. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu (jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos ar laikinai neužtikrinamos) pateikia šį sprendimą pareiškėjui.

79. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp įgyvendinančiosios institucijos ir projektų vykdytojų.

80. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių IV skyriaus aštuonioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą, pritaikytą Aprašui, parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą, kuris neturi būti trumpesnis nei 7 dienos. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi prašymo priežastis, ir jei šis prašymas neprieštarauja Aprašui, turi teisę pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą ir apie savo sprendimą privalo informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 3 dienas nuo prašymo gavimo dienos.

81. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas atsižvelgiant į projekto vykdytojo pasirinktą dokumento formą:

81.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

81.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu.

VII SKYRIUS PROJEKTO ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

82. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

83. Informacija apie kiekvieną Europos socialinio fondo projekto dalyvį renkama pirmą jo dalyvavimo tiesioginėse projekto veiklose dieną vieną kartą per projekto įgyvendinimo laikotarpį. Europos socialinio fondo projekto dalyviui pateikiama užpildyti Projekto dalyvio apklausos anketos forma, kurioje prašoma nurodyti informaciją apie Europos socialinio fondo projekto dalyvį, nurodytą Projektų taisyklių 270 punkte, papildomai Projekto dalyvio apklausos anketos formoje įtraukiant laukus, kuriuose dalyvių prašoma nurodyti gyvenamąją vietą. Projekto dalyvio apklausos anketos forma skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt, skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Projektų valdymas“ ir „Kitos formos“.

84. Projekto įgyvendinimo priežiūrai sudaromas Projekto priežiūros komitetas, kuris stebi projekto įgyvendinimo pažangą ir teikia rekomendacijas projekto vykdytojui dėl projekto įgyvendinimo. Projekto priežiūros komitetas sudaromas iš ministerijos, įgyvendinančiosios institucijos ir projekto vykdytojų atstovų, į projekto priežiūros komiteto sudėtį gali būti kviečiami kitų institucijų, įstaigų ar organizacijų atstovai. Projekto priežiūros

komiteto sudėtį tvirtina ministras. Projekto priežiūros komiteto veiklos principai nustatomi Projekto priežiūros komiteto darbo reglamente.

85. Projekto vykdytojas Aprašo 37.1 papunktyje nurodytai apklausai atlikti sudaryto klausimyno projektą turi pateikti derinti Projekto priežiūros komitetui bei atsižvelgti į gautas pastabas bei rekomendacijas.

86. Projekto vykdytojas Aprašo 37.2 papunktyje nurodyto mokslinio tyrimo techninės užduoties arba plano projektą bei tarpinės ir galutinės ataskaitos projektus turi pateikti derinti Projekto priežiūros komitetui bei atsižvelgti į gautas pastabas bei rekomendacijas.

VIII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

87. Aprašas keičiamas vadovaujantis Projektų taisyklių III skyriaus vienuoliktajame skirsnyje nustatytais reikalavimais.

88. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais taikomi ir įgyvendinamiems projektams.
